

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole neîncercate se refuză. — Articuli nepubliciați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Ergo...caveant...

Sibiu, 15 Februarie.

Românii din părțile ungurene au avut de mulți seculi o soartă extraordinară.

După ce s'au străcurat, unele după altele, popoarele care veniau preste denșii din nordostul Europei, a sosit și timpul de în suta a decea după Christos Maghiarii s'au așezat cu deosebire în șesurile Ungariei de astăzi și în Transilvania.

Ca toate popoarele călătoare, Maghiarii în prima linie căutau un loc, unde se se poată așeza și unde să-și poată întemeia o statornicie. Dar fiind că pe lângă locuri mai căutau și un substrat, care se aibă deza elementele statorniciei, le era foarte binevenită așezarea în țeri, unde erau deja popoare așezate, unde erau sate și orașe și câmpii cultivate; cu alte cuvinte: unde erau elementele statorniciei.

Mijlocul prin care se punea în lucrare așezarea era cucerirea. Așezarea popoarelor călătoare atârna așa dară dela doue împregiurări: dela aflarea acestor elemente și dela puterea sau neputerea de rezistență a celor ce se aflau așezați încă de mai înainte cu statornicie.

Toate popoarele călătoare le vedem năvălind asupra împărăției romane. Aci aflau ele mai cu prisos ceea ce căutau. Procesul înse nu era tot deuna după cum îl dicta instinctul popoarelor călătoare. Pentru că după ce le succedea la năvala cea dintâi a sdrobi organismele sociale politice găsite de densele, se absorbiau de ruinele acelor și formară în cele din urmă elemente noue, în care precumpănia mai mult elementul cuceritorilor de cât al cuceritorilor. Astfel elementele germane se absorb în Italia, elementele germane și maurice în Spania și elementele germane în Galia și produc popoare nou: Italiani, Spanioli și Francesi.

Cum că Maghiarii au ales câmpiile Panoniei și ale Transilvaniei de ultima lor țintă a greu de constatat. Mai probabil este că dacă s'au oprit aci au fost siliți să se oprească, de oare ce isbutirile lor în ori care direcțiune mai departe au fost respinse.

Nu le remaseră alta decât a se mulțami cu patria, unde le-a succes a pune piciorul și a-și întogmi aci așezământul de statornicie.

Un proces deosebit de celelalte din sudvestul Europei se desășură în ținutul, în care se hotărâră Maghiarii a se așeza. Elementele, între care se așezaseră, erau prea tari de a fi de ei absorbite și prea slabe de a absorbi ele elementul cuceritoriu. Din cuvintele memorabile a le primului rege al Ungariei, Stefan, se vede, că acesta a petruns situațiunea ce resulta din egalitatea puterilor de rezistență a elementelor ce aveau a constitui noul regat. Pe lângă aceasta se vede că a mai contribuit și judecata sănătoasă, că elementul maghiar trebuia înfrânt. De unde se vede mai departe, că întru cât elementele aflate în loc n'au fost de ajuns pentru înfrânarea elementului maghiar, regii Ungariei au adus din alte părți ele-

mente diverse, creșdând că astfel vor pute întemeia o statornicie traică; salutară pentru unii și pentru alții, căți se aflau sub scutul coroanei unguresci.

Dacă regatul unguresc se putea desvolta neșignit pe temelile aceste, Ungaria astăzi ar fi un stat de model în Europa.

Temeliile aceste au fost jignite, odată de feudalism și de altă parte de ultramontanismul, care l'a-fincălecat ca să nu l' mai scape din mână. Amândouă, feudalismul și ultramontanismul, au resturnat echilibrul întemeiat și reintemeiat de mai mulți regi din diverse epoce. Amândouă au nivelat conștopind cu timpul fruntea societății din regat, aristocrația, într'un element domnitoriu și poporul într'o masă fără drepturi. Resultatele de aci mai departe au fost funeste pentru regat în general și pentru Români în special. În jumătatea a doua a seculului al XVI, regatul fu sdrobit de Turci, din cauza că feudalismul și ultramontanismul au fost ros puterea cea vînoasă a poporațiunii.

În epoca amintită în urmă s'a renăscut principatul neatârnat al Transilvaniei, cu părțile adnece, care era aproape toate șesurile Ungariei dela poalele munților apuseni ai Transilvaniei. În principatul acesta s'au sêversit nise împregiurări noue, provocate de reformațiunea din sinul bisericii apusene. În locul ultramontanismului și feudalismului s'a pus în Transilvania o compozițiune de națiuni, a-mestecată cu confesiuni recepte. Acest *mictum compositum* politic și-a îndreptat acutișul contra poporațiunii în masă din Transilvania și părțile adnece, în contra poporațiunii române. Lucru de căpetenie ce și l' puse în vedere era ca și în sistema cea vechie ungurescă a sustine clase privilegiate pe spatele altora.

Era grea situațiunea aceasta nouă pentru Români. Era aproape insuportabilă. Desbrăcați în epoce de mai înainte de toate drepturile ca popor, și privați de aristocrația națională, rădumul unic le mai rămăsese biserica.

Aceasta, fiind cea ortodoxă, prigonită din veacuri departe de biserica apuseană nu era „receptă” și era slăbită de tot. Abia se mai ținea pe picioare.

În aceeași și încă în mai rea doagă era biserica apuseană, vechia prigonitoare a celei ortodoxe orientale. Calvinismul o scosesc mai din toate pozițiunile din Transilvania.

Dacă pe timpurile acele s'ar fi găsit nu numai un apărătoriu energetic al ortodocsismului bisericii noastre, cum a fost metropolitul Sava, dară și un înțelept aplicătoriu al aceluia, e probabil că confesiunile reformate s'ar fi înduplecat a substitui în locul celei rom. catolice, mai curēnd sau mai târziu, pe cea ortodoxă, pentru ca să se îngrădească contra ultramontanismului apusan. Aceasta nu s'a făcut și calvinismul, care se temea de închipu ta înrudire a ortodocsismului cu catolicismul apusan, a încercat a trage pe cel dintâi la sine.

O politică confesională se desvolată în seculul al XVII, care merită

mai multă aprețiere decât i s'a dat până acum din partea românească.

Lăsăm nedecisă întrebarea, dacă calvinismul de atunci a urmărit o politică mai mult decât confesională. Probele lui Rakoczi, care ne a reintrodus limba română în biserică, nu testează apriat veru scop de maghiarizare și de aceea sântem ispititi a scrie toate bănuiele despre tentațiunile de maghiarizare de pe timpurile acele, atribuite calvinismului, în contul propagandei ultramontane.

Eată de ce. Ultramontanismul, după ce a găsit un teren atât de fecund pentru el în neorientarea Românilor, n'a făcut alt ceva decât s'a silit a-și întări confesiunea, ceea ce fiind dirigață, nu din Roma, după cum s'a dis de atâtea ori, spre a amăgi pre cei creduli, ci din Strigoniu, din metropolea metropoliilor romano-catolice a Ungariei, care e un sprigin al maghiarismului din Ungaria, condus cu prudență obicnuită numai iesușilor, este isplitit omul a o identifica cu maghiarizarea. Dacă va fi cineva în stare, să pună lucrarea ultramontanismului dela sfârșitul seculului al XVII între Români din Transilvania, între lucrările prin care se așera naționalitatea românească, acela merită un premiu extraordinar.

Ori care ar fi fost intențiunile calvinismului, asemănându l' cu ultramontanismul, vedem două lucruri: Calvinismul nea redat limba și literatura; ultramontanismul ne a sfășiat în două și se năzuesce a ne răpi limba.

Cosmopolit cum este, puțin îi pasă lui de naționalități, el fațese pe cei ce se pun în serviciul lui și lasă victimă ori și cui, pe ori și cine, dacă i promise alt cineva mai mult. Italia și Polonia sânt dovești de ajuns în privința aceasta.

Fructele ultramontanismului încoțesc anevoie, resar târziu, dar nu înșeală pe semănătoriu lor mai nici odată. Ultramontanismul, care în Ungaria influențează chiar și asupra bărbaților de stat de confesiune protestantă, de sigur că nu avea scrupuli să-și samă de întregitate institutiunilor orientale a le Românilor, cari diceau, că numai în patru puncte se unesc cu Roma.

Încercarea din Satumare, cu care a alarmat „G. Trans.” trei numeri ai sei, sânt o dovadă, că ultramontanismul a găsit, că este cu cale a face un pas, mai în colo. După ce succesiv a înștrăinat pe Români de obiceiurile românesci, lăsându-le, pro forma, numai numele, ceară să le ia limba și mai târziu — le va lua și ritul.

Ergo...caveant...

Revista politică.

Sibiu, în 15 Februarie.

„P. Ll.” în nrul de ieri anunță după o corespondență din Sereievo, că regimentul 26 de infanterie a plecat dela Ciainița spre granița sandjaciului Novibazar, eară regimentul 76 stă în Sereievo gata de plecat. „P. Ll.” dice că în Novibazar, lucrurile sânt cu mult mai serioase de cum se scrie și se crede în Viena. Făcēnd unele batalioane din brigada Kilici, așezată în ținutul

Limului, deprinderi în marșuri, s'au pomenit, că ariere-garda coloanelor este atacată. Nu se șie fost-au puscături singuratece sau un foc intensiv, destul că comanda generală din Sereievo a raportat la Viena și a dispus înarmarea despărțământului 76 de sanitate. Și ambasadorul din Constantinopole Dubsy a întrevinit la Poartă cu reclamațiunile în afacerea aceasta.

Firul telegrafic „dice Alegătoriu”, ne adusesse șilele aceste un mic resumat din discursul, rostit în Reichstagul german de cătră deputatul Kardorf, cu ocașiunea desbaterilor asupra bugetului. Ținēnd seamă de însemnătatea acestui discurs, care a secerat numeroase aplauze din partea majorității absolute a parlamentului Germaniei, estragem dintr'nsul te c s t u a l partea care urmează și care privește legitimizarea sporiei bugetului pentru armată.

„În tot casul — dice dēnsul, combătēnd pe deputatul Richter — ne aflăm în fața unei cereri pentru sporirea bugetului militar. Deputatul Richter crede, că tot ce putem face mai cu minte în această cestiune, este de a ne încrede în puterea de care dispunem astăzi și de a rămâne pe lângă ceea ce avem.

Ași da toată dreptatea deputatului Richter, dacă nu ar fi vorba de altceva, decât să ne ținem înarmați împotriva unui întemplier rēșboiu de resbunare, ce l'ar întreprinde în contra noastră Franca. Dar chiar deputatul Richter șie prea bine, că situațiunea politică este astăzi cu totul alta. Când vedem, că la vecinul nostru din dreapta (Rusia) spiritele cele sēlbatico a le nihilștilor și panslavistilor au sciut desășura atăta putere și energie, încât să sēvrșască de repește ori atentatele cele mai criminale împotriva vieții împēratului Rusiei, împotriva vieții aceluia imperat, a cărui nemuritoare glorie va fi că și-a scăpat poporul de servitute, când șcim, că în rēndurile acestor spirite sēlbatice s'a dat parola: „Constantinopolul trebuesce cucerit la Berlin” când vedem, că în multe țiare rusesci uia de Germania crește neconștient — căci ori cât de mult am fi încredințați, că un rēșboiu între aceste două națiuni ar fi o nebulie criminală (?), că într'un astfel de rēșboiu fie-care dintre densele și-ar sacrificia în zadar cele mai nobile puteri, cu toate aceste acest rēșboiu este cu puțință, — ei bine, pentru toate aceste motive ar fi o nebulie să nu ținem samă de eventualitatea, când acul spirit sēlbatic ar isbugni în afară și noi am fi siliți astfel să ținem piept în aceeași vreme cu două puteri.

Cine îndrănesce să ia asupra și în astfel de împregiurări respunderea unei respingeri a sporiei bugetului militar, — facă-o. Eu din parte mi nu pot purta această respundere. E vorba de cele mai înalte bunuri a le națiunii germane, de puterea și libertatea ei, când cere să i votăm nise mijloace atât de modeste. Eu și amicii mei politici vom vota aceste mijloace cu firma credință, că nu am pute dobândi alte garanții mai bune pen-

tru menținerea bunelor relațiuni dintre puteri, de cari vorbesc discursul de tron, și creșcă țara nu numai nu ne va pune în stare de acuzație pentru acest vot, dar ne va și mulțumi (aplause prelungite).

N'ar fi stricat negreșit, ca deputatul Kardorff să fi fost mai deslușit. Dar întunecimea și încurcătura este mai mult sau mai puțin o însușire a stilului german... Cu toate acestea, din discursul atăt de aplaudat a acestui deputat reas două lucrări: întâi, că de războiul de rezbunare al Franței nu mai trebuie nimeni să se îndoiască și a doua, că Germania tocmăi atăt se teme de o Rusie absolutistică cât și de una nihilistă — de aceasta încă mai mult, căci vede în conducătorii ei un spirit atăt de selbatic... adevăc cu alte vorbe (tot ale deputatului Kardorff) atăta putere și energie...

Lordul Granvilles, conducătorul opozițiunii engleze în camera lordilor, a făcut primul ministru Beaconsfield o interpelare, întrebându-l: ce s'a ales de tripla alianță a celor trei imperații, dacă mai există ori s'a isprăvit. Lordul Granvilles, nu mai începe îndoiială, că scia cumcă această alianță numai există astăzi, dar densul voia să i se spuie cănd și cum s'a desființat și în această privire nime nu i putea mai bine responde decât Beaconsfield. Eată ce a dis acesta:

Este fără îndoiială cam greu a afirma, că a încetat să existe un tratat, care nici nu s'a anulat nici nu s'a denunțat de unul dintre contractanți. De altă parte este însă un fapt incontestabil, că impregiurările de cari este vorba în tratatul triplei alianțe sau schimbat în multe priviri și că nici una din puterile cooperatoare nu a provocat pe semnari, să ia act de aceste schimbări, sau să lucreze în conformitate cu aceste.

Tot asemenea este mai presus de ori ce îndoiială, că garanția integrității și independenței imperiului turcesc proiectată în tratatul triplei alianțe numai poate fi menținută în fața schimbărilor ce s'au făcut și acum ni se pune întrebarea, dacă mai există un tratat, a cărui realizare este cu neputință, sau dacă nu i s'ar pute da o interpretare mai slabită, care să aibă aceleași urmări și pentru o parte și pentru alta.

Nu s'nt dispus, se declar însumi într'un chip oare care, că tratatul triplei alianțe a încetat de a exista. Când țara noastră ar fi provocată însă de semnatarii sei, să lucreze potrivit cu dispozițiunile lui, va ține samă de două impregiurări întâiu de schimbările ce s'au făcut în imperiul otoman, care alcătuiesc obiectul de căpătenie al acestui tratat, și a doua, de natura faptelor cu cari are de a se ocupa guvernul Maestății Sale.

Desbateră bugetară în dieta Ungariei.

În 21 Febr. s'a continuat desbateră generală asupra bugetului.

B. Orbán dăce că partea mai bună a națiunii s'a săturat de economia cea slabă a guvernului actual, poporul va smulge într'un viitoriu apropiat puterea din mâinile lui, căci a abusat de putere pentru a ruina pe toți. Bugetul de față e, moara, în care guvernul macină interesele noastre, ear făina o trimite la Viena lăsându-ne noue numai țiritețe păcătoase. (Iaritate și aplaus în stânga estromă.) Preliminarul e făcut cu calculul de a amăgi, căci el nu prevede toate chielțele și de altă parte lipsa d'n 40 comitate va reduce dările. Respinge preliminarul și adoaptă propunerea lui Helfy.

B. Grünwald aprețiând bugetul din două puncte de vedere: financiar și administrativ constată, că s'ntem departe dela ținta dorită de a vedea finanțele în ordine și aspirațiunile naționale realizate.

Anul trecut e un an perdut în viața națiunii, el ne-a apropiat de oară deciziătoare, în care națiunea va ave lipsă de toate puterile sale, și ne-a micșorat numărul acelor ani, cari ni-au stat la dispozițiune pentru a ridica forțele naționale și a consolida statul nostru.

Noi simțim că nu conducem opiniunea publică, că nu formulăm ideile politice ale națiunii, simțim, că națiunea ne-a întrecut nepotând noi ține pas cu dezvoltarea ei firească și prin urmare nefind noi în stare a mulțumi trebuințele ei ideale și reale. Și națiunea nu se mai interesează cu atăta căldură de luptele noastre parlamentare, căci toate frumoasele discursuri rostite aici ea le află neroditoare. Autoritatea parlamentară decade din an în an. Națiunea care într'un șir lung de ani astepta cu răbdare, dela ori ce schimbare de sistem, dela ori ce formare de partidă, îndreptarea stărilor sale, se vede înșelată în speranțele sale și acum nu mai așteaptă nimic și nu mai are încredere în nici un factor politic.

Reforma administrațiunii înseamnă o nouă epocă, o mare prefecere istorică în viața internă a țării noastre. Națiunea va scăpa din îngustul cerc al ideilor pigmeice și cunoscânduși scopurile cele mari le va realiza de asemenea cu mijloace mari și corespunzătoare. O nouă direcțiune, direcțiunea hotărât națională și de stat, va predomni politica noastră internă și națiunea și va afla ținta sa supremă: în conservarea cu plan și în consolidarea națiunii ungurești și a statului unguresc. Idealul nostru va fi statul, un stat unguresc tare și puternic în internul seu, care să fie isvor de țarie și putere pentru națiunea ungurească. Vom înțelege că nici o instituțiune nu poate ave pentru noi o valoare mai mare; cine slăbește statul slăbește și națiunea ungurească și face existența acesteia problematică. Din aceasta cuprindere a stării noastre vom deduce cele mai rigoroase consecuențe în toate ramurile vieții de stat. Până acum ne puneam la toată ocaziunea întrebarea, nu cumva interesul de stat vatăm vre-un interes particular, în viitoriu însă ne vom întreba, dacă interesele particulare s'nt compatibile cu interesele de stat. Și principul nostru fundamental în această procedere va fi: tot ce promovează interesul statului unguresc e bine, tot ce periclitează acest interes e rău. Pe toate tenurile vieții de stat vom căuta mijloace de putere, de care statul are lipsă pentru a realiza cu plan scopurile noastre naționale cele mari.

Prelângă aceste principii directive în viața națiunii ungurești vom trebui de aci înainte să ne îngrijim bine și de interesele cetățenilor, căci ei până acum au avut numai sarcini multe, ear beneficii foarte puține. Noi nu am fost în stare a asigura ordinea, a inactiva legile, a împedea abuzurile, în cercurile oficiale s'au respândit lipsa de simț datorinței și de disciplină, demoralizarea și anarchia într'o astfel de proporțiune, încât caracterul etic al oficiilor și a statului mai că se perduse și autoritatea statului se sgduise adenc. (Mișcare.)

Aceste rele trebuie delaturate din organismul statului, dacă e vorba de a consolida statul pe base sănătoase. Și acum vin la cestiunea cea mare a administrațiunii. Nu numai națiunea și parlamentul și a partidele au negles aceasta întrebare se înțelege în paguba tuturor.

Între nesunțele politice ale opozițiunii estreme figurează în locul dintăiu redobândirea autonomiei și

independenței complete a Ungariei. E un ideal acesta, care viază în sufletul fie cărui ungar adevărat și care se va stinge numai cu cel din urmă ungar. Nu încape nici o îndoiială, că autonomia și independența nu e atăt o întrebare de drept cât mai mult o întrebare de putere. Ea nu se va realiza, de o vom și pronunța noi în sute de paragrafi, dacă i vor lipsi condițiunile reale. Și condițiunea principală e ca noi să fim tari și puternici în țara noastră proprie, căci numai țaria și puterea noastră proprie, pot pune o basă sigură la autonomia și independența noastră.

Maioritatea națiunii, când a încheiat pactul de stat cu Austria în anul 1867, a fost fără îndoiială de părerea, că Ungaria pe atunci nu avea condițiunile pentru autonomia și independența de stat, prin urmare pactul avea să ne dea mijloace de putere, cu care să asigurăm supremația națiunii ungurești, să consolidăm statul organizând puterile naționale într'un mod corespunzător și prin această să ne câștigăm în viitoriu condițiunile pentru autonomie și independență. Alt înțeles sau altă valoare nu poate să aibă pentru noi pactul de stat, căci el nu este realizarea scopurilor noastre naționale ci numai posibilitatea de a le realiza.

Dar partidele ce se află pe baza pactului de stat nu au tras consecuențele dîntr'ensul. Cei ce au realizat pactul și au luptat pentru susținerea lui trebuiau să l justifice în ori ce direcțiune. Trebuia dovedit, că pe această basă să va ridica puterea și autoritatea națiunii; că s'ntem în stare a inactiva stări de ordine în țară într'o măsură cum nu au mai fost în Ungaria niciodată, trebuia dovedit dinastiei că s'ntem în stare a deslega probleme mari de stat, că s'ntem tari și capabili a servi dinastiei ca sprigintori puternici. De făcăm aceasta am fi jucat cu totul alt rol în monarhie, am fi avut altă însemnătate și nu ajungeam în starea de umilire în care ne aflăm aji.

Opozițiunea estremă, care nu recunoașe dreptul actual de stat, nu a lucrat cu consecuență, căci a combătut puterea statului într'o direcțiune particularistică, a făcut șgomot mare pentru independență dar pe de altă parte a slăbit statul și națiunea și a venit în contradicere cu sine însăși. Cât pentru opozițiunea întrunită, regret cu sinceritate, că ea nu a pus în programa sa întrebarea cea mare de reformă a administrațiunii și nu a scris pe drapelul seu direcțiunea hotărât națională și de stat. Pe aceasta cale ea ar fi avut rezultate însemnate.

Dar dintre partide a suferit paguba cea mai mare partidă guvernamentală, pentru că nu a luat inițiativa la o reformă a administrațiunii, cu toate că guvernul trebuia să simtă mai viu necesitatea acestei reforme. Organismul actual al administrațiunii paralizează ori ce acțiune în stil mare, nici un geniu, ori cât de mare ar fi, nu poate realiza cu ajutorul administrațiunii actuale idealul nostru politic.

Guvernul neputânduși acura mijloacele de putere deveni necapabil de a și implini chemarea sa înaltă, și-a perdut încrederea și autoritatea și s'a usat mai mult de cât ori care alt guvern. S'a usat și partidă sa care era vrednică de o soarte mai bună (Mișcare mare) și ori ce guvern viitoriu se va usa, dacă nu va ave înaintea ochilor sei un ideal și nu va inactiva reforma administrațiunii. Fără ideal politic nu e cu puțință o politică reală. Nu mai putem rămâne pe baza de până acum, căci mai pe urmă ne va coplesi impotența politică. Viitorul și rolul istoric va fi al acelei partide sau

acelui barbat de stat, care se va identifica cu direcțiunea indicată.

În fine primesc preliminarul bugetar ca basă la desbateră specială. (Aplause prelungite.)

Contele Albert Apponyi: Între proiectele subternute de guvern cu scop de a reduce deficitul se aflau unele, în care pentru un avantaj nimeni semnănt se propunea o adevărată călcare a contractelor ce ating o parte dintre creditorii statului. Singur faptul că acele proiecte s'au subternut parlamentului potea să aibă o înfrință distrugătoare asupra creditului nostru de stat. Numai dispozițiunea favorabilă a burselor și intervenirea grăbnică și hotărâtă a comisiunii finanțiale și a unor guvernmentalști pentru retragerea acelor proiecte, ne a ferit de desastrul funest ce ne potea lovi. Străinătatea a vădut cel puțin că deși s'a aflat în Ungaria un ministru de finanțe, care se joacă cu această armă, fără a sci că poate răni națiunea cu densa, totuși în parlamentul unguresc nu s'a aflat o majoritate care să voteze călcarea contractelor ce le a încheiat statul. (Aplause vii în stânga). Dar situațiunea e foarte serioasă, căci în fruntea administrațiunii financiare se află un bărbat de altă foarte stimabil, care pare a ave așa puține noțiuni despre natura celor mai însemnate afaceri ce se țin de resortul seu, despre consecuențele și dimensiunile faptelor ce le a provocat și a proiectelor ce le a subternut, încât a avut lipsă de admomnarea altora și de un consiliu comisional pentru a înțelege că ce a face potea fi o lovitură de moarte în creditul statului unguresc. (Aplause vii).

Încât pentru politica național-economică, aceasta trebuie să existe într'o politică de credit sănătoasă și conscientă de sine, într'o politică de producțiune cu plan și într'o politică de comerț și comunicațiune corespunzătoare. Ce au prestat însă în privința aceasta bărbaii încredințați cu politica național-economică și absolut o cartă biancă; el nu are nici presimțire despre ce a ar trebui să facă. Tot astfel stă lucrul și cu politica industrială. Se recere reviziunea legii industriale, guvernul abia a ajuns a ne spuie, că are de cuget să o studieze. (Iaritate în stânga). Profesioniștii nostri n'au nici presimțire, că și statul și jurisdicțiunile ar pute se și acoperi trebuințele lor cu produsele industriei patriotice. În această privință are merite numai ministrul de războiu, a cărui purtare prevenitoare o recunoșe și dela locul în care me află. (Mișcare). Pentru promovarea producțiunii agricultorilor s'a dezvoltat oare care rivnă, dar totul a fost numai o orbecare fără sistem, fără plan. Memorandul subternut de congresul agricultorilor recomandă o organizare sistematică a lucrului, dar din atitudinea ministrului de agricultură față cu memorandumul se pare că acesta va fi respins. Ministrul are și o sfială de ori ce activitate cu plan. Ce să mai dăcem despre politica de comerț și comunicațiune? Oamenii cari stau în afară de guvern au trebuit să dea impulsul la construirea de canale, la opritrea navigațiunii catenare, la regularea Dunării între Gönyö și Poșon, cu toate că acesta ar fi mijlocul cel mai bun pentru a ușura esportul nostru spre apus.

De cinci ani ministrul nu lucră nimic. Nu face cele de lipsă pentru ca comunicațiunea și comerțul nostru din Budapesta să poată susține concurența și să și afle în centrul nostru alimentațiunea sa firească. Nu, el nu face aceasta, dar voiesc să oprească vulturile Dunării, pentru că sirmana Dunăre în împertința sa ar vrea să ducă produsele noastre spre apus

cu cele mai estine prețuri, dacă i-ar permite ministrul de comunicațiune. (Iaritate viuă și aplause în stânga). Dacă politica actuală de comerț și comunicațiune nu este o satiră apoi eu den nu am nici o idee despre satiră. (Aprobări vii în stânga).

Trecând la politica de administrațiune, trebuie să știe că președintele consiliului de ministri are mare fiială de aceasta întrebare. Are densul în genere calificațiunea pentru această specialitate? Trebuie să recunoască că ministrul e un conducător de partid și debatisat excelent și un virtuos în aplicarea tuturor mijloacelor ce duc la putere. (Aplause vii în stânga și în stânga estremă). Se pare însă că vedem ivinduse la densul un defect periculos și de altfel iminent par lamentarismului, defectul remareat și de Macaulay, că arareori se află bărbați cari să aibă în asemenea grad facultatea de a veni la putere și facultatea de a exercita puterea într-un mod salutar. De vom întreba ce a creat, vom primi un respuns ce nu ne va mulțami. El a discreditat cu desăvârșire un principiu bun principiul de a lăsa organele statului să conlucre cu organele au tonome, aplicându-le dos la crearea comisiunilor administrative, așa că toată lumea condamnă această instituțiune. În legea despre curatele, considerându-o nu în forma cum a adoptat-o legislativa ci în forma cum a substernut-o ministrul president, predomină slendrianulavitic, patriarchalic însoțit de omnipotența pretorială (szolgabitör). (Aplause în stânga). Tot ce a creat ministrul-president s'a dovedit că e reu. Deci mai poate-i-se încredința administrațiunea?

În sfârșit contele Apponyi aduce ca ilustrațiune pentru necapabilitatea guvernului în cele administrative tristul cas din comitatul Severinului. Oratorul întreabă: Cum a fost cu puțință ca în comitatul Severinului, unde administrațiunea normală e suspendată și guvernul are plenipotență absolută — se se întempe astfel de defraudatiuni încât guvernul, cu toate că de mult circulasă sgomote neliniscitoare, totuși nu a intervenit cu mână de fer? Aceasta e o sistemă de a ascende faptele, este superlativul necapabilității de guvernare. (Aplause în stânga) un astfel de guvern și-a pierdut dreptul de a conduce națiunea.

În urmă oratorului reasumând motivele ce le a desvoltat subterne în numele opozițiunii întrunite o propunere, în care declară că nu ține pe guvernul actual chemat a conduce afacerile țerei.

Ministrul president Tisza mulțemesce opozițiunii, căci a despărțit întrebarea de încredere de întrebarea de votare a bugetului. Prin aceasta s'a rezervat parlamentului posibilitatea de a decide aceasta întrebare în decursul debaterii. Guvernul încă asteaptă această hotărâre.

Încât pentru corupțiune, asemenea stări au băntuit și alte state, dar acele n'au fost privite ca un semn de corupțiune a națiunii respective, ci numai ca semn de demoralizare a particularilor. (Aprobare în dreapta). Dacă din faptul acestor corupțiuni s'ar pute deduce necapabilitatea guvernului, preopinantul va afla bărbați capabili de guvernare numai printre oamenii, cari n'au guvernat niciodată. (Așa e! în dreapta. Contrațicieri în stînga.)

Contele Albert Apponyi reciticându-și cuvintele: Am dis numai că dacă se întemplă asemenea casuri de corupțiune, fără ca guvernul să întrevină repede, o asemenea neglijență ar pute ușor se întunece prestigiul guvernului, care trebuie să

priveghieze și să fie precaut, și ar pute să dea loc unor concluziuni neindreptățite, căci sunt oameni cari nu cunosc relațiunile noastre. (Aprobări în stînga).

Atentatul în contra Țarului.

Țiarul „Le Voltairre” a primit telecorespondentul seu din St. Petersburg telegrama următoare, datată dela 18 Februarie, 9 oare sara:

„Explosiunea s'a întemplat la 7 oare și Țarul mănăncă de obicei la 6 oare și 1/2 cel mai târziu. Convorbirea sa cu principiele Bulgariei, în cabinetul comitelui de Adlerberg, ministrul curții imperiale, a întârziat cu trei pătrare de oară momentul mănăncării. Numai acestei întemplări datorese că n'a fost ucis cu membrii familiei sale și cu cei 55 de garzi ai corpului regimentului Finlandei, care erau de serviciu în acea seară.

Sala garzilor, (Zala Kognogvardeizev) este situată în partea de jos a edificiului. Sala de mănăncare, care a fost prăpădită de exploziune, este așezată tocmai deasupra salei garzilor și se găsește, în ceea ce se numește în Rusia, frumosul cat, în acest cat locuesce în todeanna Țarul și familia sa.

Sala garzilor este de obicei închisă. Nu se deschide decât pentru primirea celor mari ale ambasadorilor străini, sau ale marilor demnitari ai coroanei.

Garzii corpurilor cari au fost victime ale exploziunii nu erau în sala garzilor, ci în micile sale vecine, un fel de corpurile de gardie situate în acelaș cat de fie-care parte a salei principale.

La sgomotul exploziunii o mulțime îngrijată a alergat, dar nu a putut pătrunde în curtea palatului; trupa o respingea cu multă greutate.

Poliția a procedat îndată la o cercetare minuțioasă, dar rezultatele sunt încă destul de neînsemnate. Cu toate acestea, s'a găsit fire telegrafice, care pleacă dela mină, au condus pe agenții poliției în strada Milioanelor. (Milionaja uliță?) Dar frele erau tăiate aproape de case, de cealaltă parte a stradei; acolo s'a pierdut urma conspirațiilor.

Numerosi agenți cutreieră toate casele din vecinătate, dela pivniță până la pod. Mulțimea se oferia a-i ajuta în perchișițiile lor, șeful poliției înțelegând că în această mulțime puteau să se găsească conspiratori interesați a înșela cercetările au depărtat prin soldați pe toți aceia care se prezentau pentru a oferi ajutorul lor.

Întregul Petersburg este în piciorare. Numeroase arestări s'au făcut. Se bănuiesc mai cu samă slugile palatului: unsprezece dintre ei au fost arestați într-o sală păzită de un pichet de gendarmi; dintr'un moment într'altul se va procedea la interogatoriul lor.

Este, în adevăr, imposibil ca nihilistii să fi putut pune, sub pământ, buteliile lor cu dinamit, fără complicitatea nu numai a unui sau a doi servitori, dar și a intendantului însărcinat într'un mod special cu supraveghierea acestei părți a palatului.

Cu două zile mai înainte de exploziune, Țarul primise o scrisoare semnată de „Comitetul nihilist domnitor” anunțându-i că oara sa a venit și că va fi executat. Această măsură după cum se vede a avut efectul seu.

Mai muți înalți funcționari, fără a fi oficial arestați, sânt acum păziți de aproape.

De altă parte țiarul „Le Voltairre” primesce dela corespondentul seu din Londra depeșă următoare:

Londra 18 Februarie, 7 oare seara.

„Ducele d'Edimburg rechiamă pe soția sa care plecase la Petersburg, în trenul care a dus pe țarina. Telegrama sosite acă astă seară anunță arestări numeroase și dică că serbătorile aniversării urcării pe tron a Țarului au fost contra ordonate.”

Eată după „La Liberté” o descriere a palatului de iarnă, locuit de Țarul: „Palatul de iarnă este un pătrat lung

construit pe țărmii Nevei: de o parte privește fluviul de altă parte domină o piață imensă, în centrul căreia se ridică colona lui Alecsandru de granit de Finlandă și monolit. Stilul palatului este compozit; este zugrăvit peste tot cu culoarea roșie cărămidie.

„La dreapta, se întind clădirile amiralității, și mai departe casarma cavalerilor garzi, la stânga muscul ermitagiului și împirimea imperială.

„Perspectiva Neveschi este în fața amiralității, la doi pași de palatul imperial.

„Acesta ars odată, a fost reconstruit în șese luni, pe iarnă din ordinul imperatului Nicolae. Această clădire magică a unui monument colosal a cauzat moartea a mii de lucrători.

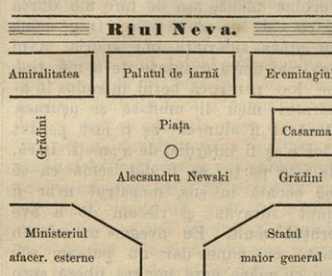
„Zidurile palatului au o grosime de trei metri, căldura internă este egală și întinsă, te năbușese.

„Împărțirea palatului, afară de partea locuită de împăratul în catul întâiu, ne-aduce aminte miile de mici apartamente ale castelului dela Versailles. În adevăr, un număr de necrețut de funcționari civili și militari și servitori de toate gradele ocupă fie-care un apartament complet.

„Sala garzilor este la dreapta, situată în josul edificiului; A. S. Imperială, Marele duce Nicolae, acum la Paris, se culca acolo ca copii; sala de mănăncare a împăratului este situată deasupra, Oarele de mănăncare sânt regulamente; dar Țarul nu le observă și trăiesce rusesce.

„Mulțimea oamenilor casei cari la orice oară umblă prin palat și libertatea orientată dată ori cui ar veni de a intra și de a eși, au putut favoriza criminala încercare.

Planul de mai jos dă o idee aproximativă despre situațiunea palatului de iarnă, teatrul atentatului:

Diarele străine publică și telegrama următoare:

St. Petersburg, 19 Februarie.

Țiarul „Novoje Wremja” dică că exploziunea s'a întemplat tocmai dedesubtul salei de mănăncare, unde masa familiei imperiale trebuia să înceapă la 6 oare. Din întemplare, masa a fost amânată cu o jumătate de oară.

„Explosiunea a plecat dela aparatul central de încălțit și a început tocmai în momentul în care împăratul, principii de Hesa și al Bulgariei erau să intre pe ușă, și familia imperială afară de împărateasa, pe alta.

„Explosiunea a fost așa de puternică încât bolta subteranelor și sala garzilor a fost cu totul distruse.

„Doi servitori au fost contusionați.

„Un număr foarte mare de giaturi ale palatului s'au spart.

„Pe cheul Nevei, gazul a fost stins în mai mult case.

Împăratul și-a păstrat toată prezența de spirit.”

„Tageblatt” dela 21 Februarie află din St. Petersburg următoarele:

Până acum lipsesc ori ce indicii pentru descoperirea culpabililor, de și au fost arestate peste 200 persoane, între care și căpitanul castelului, Delsalle.

În aceeași noapte s'a întemplat o exploziune și în edificiul secțiunii a treia.

„Post” dică că poliția din Berlin, chiar dela finele lui Decembrie, a încunoscițat pe autoritățile rusesce despre aceste proiecte de atentate.

Corespondentele din Berlin al țiarului „Daily-News” anunță că Țarul fiind în tea-

tru și voină a-și scoate batista și-a cădud din posunariu o proclamațiune revoluționară.

După exploziune, Țarul n'a dormit în palatul de iarnă.

„Rom.”

Varietăți.

* (Balul român din Budapesta). Până a primi un raport despre decursul și rezultatul balului românesc ne mărginim a înregistra părerea unei fete însemnate din capitala Ungariei. „Pest. L.” se exprimă astfel: Calendarul greco-ortod. oferă credincioșilor sei din țările ce observă calendarului gregorian, plăcerea unui carneal care se sfârșese cu două (?) săptămâni mai târziu.

Această întrebare a favorizat balul român din acest an, care în sezonul carnealului lui scurt, prăpit și influențat de impregiurări nefavoritoare ar fi jucat de sigur numai o rolă foarte modestă, pecând el a seară a avut un rezultat strălucit. Saloanele din „Hotel Europa” erau pline de un public foarte elegant ce îl compuneau domni și doamne. Balul a dat espreziune simțemântului unguresc patriotic al Românilor nostri prin diferite fapte. Ca patronese s'au ales contesa. Julius Andrassy, contesa Alecsandru Teleki și două doamne române, doamna cavalier. Puscariu și Josef Gallu. Ordinea jocurilor (redactată unguresce și românesce) înfățișă ciardașii și ardeleni în număr egal. Prima piesă de joc fu o ardelenă românească națională, care o deschise deputatul Serb, conducătorul arangiamentului, cu contesa Ilona Andrassy. Piesa trecu după aceasta într'un ciardaș. Cea mai interesantă parte a acestui prea interesant bal — interesant pentru că se abate dela șablonul obișnuit al jocurilor — a fost necontestabil Romanian, un joc de societate ce seamănă cu cuadrilul, dar e mai caracteristic și mai pitoresc. Mulțamită probelor ce au premers, acest joc fu executat foarte frumos și cu efect și din partea doamnelor și domnilor neromâni. Acest joc poate că se va încetățeni cât de curând în capitala noastră.

Imediat înainte de oara de pauză doisprezece domni în costum național executară jocul cavaleresc, foarte original românesc, „Călușerii”. Prelângă contele Julius Andrassy, Edelsheim, bar. Fehervary (cu soțiile) au mai asistat la bal deputați numeroși și alte notabilități. Venitul curat va fi probabil foarte însemnat. Și hotelierul având în vedere scopul de binefacere nu a cerut chirie pentru sală, ci numai cheltuielile pentru iluminarea salei.

* (Hymen) Duminecă în 10 Februarie c. v. Duul Georgiu Crișan practicant la oficiul silvanistic din Sas-Sebeș și-a celebrat actul sântei cununii cu d-soara Cornelia Nandra în biserică gr. or. din Dobra.

* (Diligența comitatensă). Primul vice-notariu din comitatul Severinului și Carașului Béla Szende jun. a primit în decursul unui an întreg 18 acte spre referare și abia a referat două din aceste.

* (Numărul jurnalelor) din toată lumea se urcă de present la 23,290. Dintre aceste se vin pe Europa 13,600, și adecă 3778 în Germania, 2509 în Englitera, 2000 Francia, 1226 Italia, 1200 Austro-Ungaria, și 500 Rusia. În Asia e 388, în Africa 50 și în America 9129 jurnale.

* (Emigrații din Europa) În anul 1879 au sosit la New-York 156,000 de emigrați din Europa. Numai în anul 1872, cifra emigraților a fost mai mare ca aceea din anul 1879. Atunci au sosit în portul dela New-York 493,581 persoane.

Între cei emigrați elementul german este cel mai preponderant. Așa au

emigrat 24,218 Germani, 16,658 Irlandei, 14,213 Englezi, 6,947 Suedezi, 4,300 Scoțiani, 4,188 Norvegieni, 3,708 Elvețieni, 1,866 Valizi, 1,664 Francezi și 2138 Ruși.

Bogația națională americană s'a înmulțit prin emigrațiunea a 156,000 persoane a 22.260.000 dolari, deoarece partea mai mare a celor emigrați din Europa aparțin claselor mai avute ale societății.

* (Eспедиțiune la polul nord în balon). Comandantul John Cheyne, din marina regală engleză, a eșuat la o ședință a institutului regal de artilerie din Woolvich, planul unei expediții și descoperiri la polul Nord prin mijlocul sănelor și baloanelor. Dacă se va aduna — a dis el — suma de 30 de mii livre sterling, expedițiunea va pleca în luna lui Iunie viitor. Se va cere guvernului să împrimute pentru această expedițiune vasul „Discovery.”

Comandantul își propune de a ierna anul întâiu la cea mai înaltă lățime ce va fi posibil a atinge. Sănielile se vor pune în mișcare pe la 30 Martie 1881. Când vor fi oprite de obstacole, se va avă recurs la baloane.

Se speră că baloanele vor pute pleca prin luna lui Iunie a anului viitor soarele strălucesc pe la aceea epocă în regiunile arctice ziua și noaptea. Se vor servi de trei baloane, fie care capabil de a purta o greutate de o tonă și jumătate. Balonul de expedițiune va duce 7 persoane cu apă și proviziuni pentru 51 zile dar se presupune că va ajunge la polul Nord în 30 sau 40 ore după părăsirea sănelor.

Expedițiunea va sta la polul Nord o săptămână, spre a face acolo observațiuni științifice, și va trimite un balon în Rusia, ca deacolo să dea noutăți telegrafice în Anglia cari noutăți după cum se presupune, vor pute sosi de la polul Nord la Londra prin St.-Petersburg, în trei zile. Regiunile arctice vor fi fotografate din balon, din oră în oră; distanța ce se va traversa în balon este evaluată la 500 mile.

* (Frați de ai Maghiarilor descoperiți în lumea nouă). Diarul misterios „Hon” publică ca curiositate un fragment dintr'o scrisoare a unui anume Alecsandru Kocsis, născut în Ungaria, pe care acesta a trimis-o din localitatea Tulahoma a Statului Tenese (unul din Statele confederațiunii nord-americane) fratelui său, care locuiesce în Gyula. Antorul scrisoarei dice, că densus a primit dela academia erudițiilor americani misiunea de a călători prin deșerturile încă necercetate ale Americii. Cu ocaziunea aceea el a dat peste o populațiune încă necunoscută, a cărei religione samănă într'un mod surprinzător cu aceea a vechilor Maghiari; chiar și în limba lor a aflat multe analogii, așa d. e. femeile se numesc „szuny” (unguresce asszony), divinitatea „meny” (meny: unguresce ceriu) etc.

* (Șoareci ca detectivi). „Bihar” ne povestesc următorul furt: Stefan Oekros și Ioan Lisztes, doi hoți vestiți din B. Ujfalu, sparseră într'o noapte acum decurând cămara țeranului S. Bocska și le succese a duce cu sine vre o câți-vă saci grei cu grâu. Ei aflară fără multă greutate o gazdă de hoți preventoare: Alecsandru Czirjak luă sacii la sine în deposit sigur fără a face multe întrebări despre proveniența lor, se înțelegeră însă de sine, că densus îndată se puse să se ia o porție bunicii. Dar ce se vede? Nemesea resbunătoare s'a luat pe urma criminalilor „lin ca un șoarece.” Sacii furtați erau adică roși de șoareci, grăul curg-a dintr'înși și urma care nu se putea observa în întunerecul nopții conducea în dimineața următoare până la amabilul depositar.

* (Din statistica căsătoriilor). În momentul când cestiunea divorțului se agită în Franța și în Italia, dăm câteva fapte curioase relativ la căsătorii.

Eată vârsta exactă la care oamenii cei mai ilustri au părăsit viața de holteiu.

Shakespeare, la 18 ani; — Franklin, 24; — Mozart, 25; — Dante Képler, Burke, Walter Scott, 26; Ticho Brahé, lord Byron Washington, Bonaparte, 27; — Sterne, 28; — Linee și Nelson 29; — Hogart și Peel, 23; — Davy 33; — Aristotel, 36; — Wellington, 37; — Wilberforce, 38; Luther, 42; — Addison 44; Youngs 47; — Swift, 49; — Buffon, 55; — în fine bătrânul Thomas Parr la 120 ani! Și nu credeți că el ar fi murit a doua di; el trăi încă un timp de treideci și doi ani.

* (O luptă în fundul mării). „Cetina în Steaua României”: Un confundator engles a susținut de mult în fundul mării pe Bellast o luptă înfricoșată cu un octop enorm (o moluscă cefalopodă), și „Times” ne dă istorisirea acesteia făcută de însuși eroul ei:

„Virind brațul în crepătura unei stânci am simțit, că mi este înțică de ceva; dar fiind că apa era încă plină de mal am stat câte-va minute fără să văd ceva mai clar. După aceea am vădut însă cu groază, că tenta-culul unui mare octop era înfășurat împrejurul brațului meu ca un boa constrictor.

În acest moment, el aplică câte-va din sugătoarele sale pe dosul mâinii mele, ceea ce mă facu să simt o durere foarte mare. Părea că mi se sdrobia mâna, așa de tare mă durea și cu cât încercam să mi trag mâna cu atâta suferința îmi sporia. Avui cea mai mare greutate de a mă ține pe loc pentru că aerul introdus în aparatul meu îl umflase și ușurase. Dacă așa fi alunecat așa fi fost perdit căci n'as fi întârziat de-a ameuți. Dacă, de altă parte, așa fi dat semn ca să mă scoată în sus, monstrul m'ar fi ținut sdravăn și riscam de a avé brațul smuls. Eu aveam un ciocan mare cu mine dar nu puteam să îl iau cu mâna care îmi era liberă spre a mă servi contra polipului. La o depărtare de cinci picioare de locul unde eram se afla un drug de fer pe care am isbutit să îl trag cu piciorul până aproape de mâna stângă și l-am aruncat. Atunci începu lupta. Eu lovii de mai multe ori într'înșul, dar cu cât îl loviam mai mult cu atâta monstrul mă strîngea mai tare așa încât brațul îmi era cu totul amorțit. Eu continuai de a lovi și simțiu în sfârșit că strângerea slăbia, dar tot nu scăpai până când nu am rupt în mai multe bucăți tenta-culul care mă ține prins. Bestia se desliși atunci de stâncă care era fisată și am pus mâna pe ea. Eram cu totul slăbit din cauză că remăseseam în această situațiune mai bine de două minute. Mă urcai în sus cu animalul sau mai bine cu o parte din el. Aceasta avea un diametru de opt picioare și sunt încredințat că ar fi putut ține prînși 5 sau 6 oameni.

* (Numărul 7). Am avut cele 7 minui ale lumii; cele 7 zile ale creațiunii; cele 7 capete ale idrei; cele 7 vaci grase și cele 7 vaci slabe; cei 7 capi; contra Tebei; cei 7 înțelepți ai Greciei; cele 7 coline ale Romei; cele 7 guri ale Nilului; legenda celor 7 episcopi trimiși în Spania de sântii Petru și Paul; cei 7 copii ai Larei; cei 7 alegători ai Germaniei; resboiul de 7 ani. Cifra 7 joacă asemenea un foarte mare rol în zilele ordinare ale vieții: cele 7 zile ale săptămânei; cele 7 note de muzică; cele 7 culori ale prismei; cele 7 planete; cele 7 păcate capitale; cele 7 taine; cei 7 psalmi. Se

pretinde, că cei mai mari înțelepți pătăcuse de 7 ori pe di și când simțim o bucurie foarte mare suntem în al 7-lea cer.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 27 Februarie n. Casa deputațiilor a primit paragrafi 1 și 2 din legea despre scutirea de contribuțiune a clădirilor, fără modificări conform proiectului de rezoluțiune. „Wiener Zeitung” publică legea despre administrațiunea Bosniei și Erțegovinei.

Berlin, 27 Februarie n. După afirmarea diariului „Post” este definitiv, că principele Hohlenhohe (ambasador german în Paris) va lua deocamdată pentru o jumătate de angendele secretariului de stat în oficial estern asupra sa.

Petersburg, 27 Februarie n. Vj-era Sassuliciei a prinsă.

Economic.

Sibiu, 24 Februarie n. Pro hectolitru: Grâu 5.80—8.80; Grâu scăraf, 6.38; Săcărâ 5.80—6.20; Orz 4.20—4.60; Ovės 5.20—5.30 Cucuruz 4.80—5.20; Mălaiu 6.6—6.50; Cartofi 1.60—2.—; Sămânță de cânepă 6.9—10; Mazere 6.6—7; Linte 11—12; Fasole 6.7—7 pro 50 chilo; Făină de păne 7.50; Slăniu 1.28—30; Unsoare de porc 25—26; Săburat pro 60 chilo 16—17; Săde luminări 1.24—25; Luminări de 50 chilo 1.28—28.50; Săpun 20—20.50; Fân 50 chilo 1.05—1.15; Căneapă pro 50 chilo 1.16—1.18; Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic 3.75 Spirit pro grad 50—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—46 cr.; Carne de vițel 55—65 cr. carne de porc 48—50 cr.; carne de berbec 30—32 cr.; ouă 10 de 30 cr.

Brașov, 20 Februarie n. Pro hectolitru: Grâu 9.10—9.60; Grâu scăraf 6.38; Săcărâ 6.20; Orz 4.20—4.60; Ovės 5.20—5.30; Cucuruz 5.45; Mălaiu 6.20; Mazere 6.70; Linte 9.20; Fasole 6.30 Sămânță de in 11.50 Sămânță de cânepă 6.535—Cartofi 1.30 pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 48 cr.; carne de oaic 24 cr.; Săde bovine prospăt 1.35; (pro 100 chilo); topit 48 s.

Făgăraș, 20 Februarie n. Pro hectolitru Grâu 9.50—10; grâu scăraf 7.50—8.50; săcărâ 5.50—5.80; orz 4—4.50; ovės 5.20—5.30; cucuruz 5.45; mălaiu 6.—; Sămânță de cânepă 6.9—10; mazere 6.—; linte 6.—; fasole 6.7—7 erampene 6.2—2.40; pro 100 chilo: slăniu 1.60—75; sū brut 5.—; sū de luminări 1.38; unsoare 1.60; cânepă 1.36—40; sēmănjă de in 6.—; săpun 6.—; fân 2.40—2.60; spirit pro grad 10%—14 cr.; prochilo carne de vită 40 cr. carne de vițel 40 cr.; carne de porc 48 cr.; carne de miel (un miel întreg) 1.280—4; ouă 5 de 10 cr. Tergul de cășu în slăbuz din cauză, că pentru drumul rēu oamenii din depărtare nu l'au cercutat. Grâu a fost puțin, dară și cîntat

(Tergul Cineului) în acest an a fost foarte slab. Vite s'au vëndut preste tot abia la 755 capete. Prețurile lor fură foarte scumpe. O păreche de boi s'a plătit și cu 350 fl. asemenea scumpi au fost și caii, dintre cari se vëndură 116 capete. Tergul de mărturie a fost miserabil; apoi cum se

și poate aștepta ceva mai bun, dacă oamenii, cari fac tergul, din lipsa colosală de bani nu l'au putut cerceta. În urma acestor împingărări triste de tot și cănepa, carea pe la Cine este articularul principal de negoț, n'a avut nici o creștere și scădend grozav în preț abia s'a putut cheltui puțină cu câte fl. 13—14 maia. Miseria și pe aici e mare, dările cerse meru și venitele bișilor oameni se împunează pe di ce merge. Triste timpuri am ajuns!

Bursa de Viena și Pesta din 26 Februarie 1880

Table with 3 columns: Item, Viena, Pesta. Includes entries for Renta de aur, Emisiune de oblig., Obligatiuni urbariale, etc.

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitatiuni: in 2 Martie și 2 Aprilie imob. soției lui Iosif Kerekes în Sămhaitelic (jud. cerc. Teaca); in 17 Martie și 17 Aprilie imob. lui Efraim Bratu în Ormenși (judec. cerc. Aiud); in 30 Martie și 30 Aprilie imobilele rămasului după baroul Gustav Litzow în Sibiu (trib.); in 6 Martie imob. Anei Vulc în Balomir (trib. Deva); in 10 Martie și 12 Aprilie imob. lui Martin Sata în Crisbav; in 13 Martie și 13 Aprilie imob. lui Ioan Georgiu în Moieciul de jos; in 11 Martie și 14 Aprilie imob. lui Ioan Coldorea în Zernești (trib. Brașov); in 19 Martie și 19 Aprilie imob. rămasului după Iacob Marposan în Selimber (trib. Sibiu); in 30 Martie imob. lui Ioan Lacobi în Teheșul săsesc (judec. cerc. Sighisoara); in 20 Martie imob. lui Nicolau Radu în Ighiu; in 24 Martie și 24 Aprilie imob. lui Ampilius Piso și Ieonin Albini în Cut; in 24 Martie imob. lui Ilie Marcu în Spring (trib. Alba-Iulia); in 19 Martie și 19 Aprilie imob. lui Ioan Micla jun. în Săsăuș (trib. Sibiu); in 8 Martie imob. lui George Fenechin și soți în Șinca nouă (judec. cerc. Făgăraș).

Foncière, Institut pestan de asigurare.

(dela 1864 până la sfârșitul lui 1879 sub firma „Pester Versicherungs-Anstalt”) în Budapesta.

Capital în acțiuni 25,000,000 franci, egal dece milioane fl. a. v. în aur. după care s'a plătit în bani gata:

- 12,500,000 franci, egal cinci milioane floreni v. a. în aur.
Reservele premii și pagubelor fac circa 2,500,000 floreni.
Întrările din premiile anuale fac circa 3,000,000 „
Societatea, care face parte dintr'instutelu de asigurare cu capitalul cel mai solid și cu garanțiile cele mai mari asigură pe lângă cele mai liberale condițiuni și pe lângă premiile cele mai eține:
I. contra pagubelor cauzate de foc, fulger sau esplosiune la edificii, fabrici, mașine reuicite, mobile, marfă, efective de vite, precum și la plante de janiu și de fânaje deposite în liber sau sub copert;
II. contra pierderilor de venituri curate escute în fabrici prin sistarea exercițiilor sau la care închiriate prin pierdere chiriilor în urma unui foc sau unei esplosiuni;
III. contra pagubelor prin spargere de gemuri, de ogișni, de ferestri, uși sau mobile;
IV. contra pagubelor de transport de bunuri espesitive pe apă sau pe uscat;
V. contra pagubelor de grîndină a ori ce felu de produse de ale pământului;
VI. pe viața omească în toate combinațiunile.
Pagubele ocrente se constatază în modul cel mai culant și se plătesc cât mai în grabă, (Institutul pestan de asigurare a plătit de căud există pentru pagube 22 milioane floreni).

Direcțiunea, conto Marcu Pejaesevich, president; Frideric baron de Kochmeister, Antonio de Laczko, vice-president; membrii direcțiune: Adolf Aebly, Carol G. Feldmann, Carol Figdor, Dr. Eduard Lofsch, conto Gedeon Rada jun., Adolf Schenk jun., Aloisius Strobentz, Dr. Antonio Willner, Leopold conto Wolkstein-Trostburg. Director general Wilhelm Schön; locțiitorul directoriului general: Carol Fuchs director. [5] 1-4